

UBND THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG
THANH TRA THÀNH PHỐ

BẢN MÔ TẢ SÁNG KIẾN

Một số giải pháp dân vận khéo vận động công dân rút đơn
trong tiếp công dân, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo

Tác giả:

Bùi Thị Hồng Vân

Trình độ chuyên môn: Thạc sỹ Luật

Chức vụ: Thành ủy viên - Chánh Thanh tra thành phố

Đồng tác giả

Họ và tên: Vũ Anh Thư.

Ngày, tháng/năm sinh: 02/3/1974.

Chức vụ, đơn vị công tác: Phó Chánh Thanh tra thành phố

Nơi công tác: Thanh tra thành phố

Hải Phòng, ngày tháng năm 2024

I. THÔNG TIN CHUNG VỀ SÁNG KIẾN

1. Tên sáng kiến: Một số giải pháp dân vận khéo vận động công dân rút đơn trong tiếp công dân, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Lĩnh vực Thanh tra, khiếu nại tố cáo

3. Tác giả:

Họ và tên: Bùi Thị Hồng Vân

Ngày tháng/năm sinh: 20/11/1972.

Chức vụ, đơn vị công tác: Thành ủy viên- Chánh Thanh tra thành phố.

Điện thoại: 0983381164

4. Đồng tác giả:

Họ và tên: Vũ Anh Thư.

Ngày, tháng/năm sinh: 02/3/1974.

Chức vụ, đơn vị công tác: Phó Chánh Thanh tra thành phố, Thanh tra thành phố.

Điện thoại: 0912235933.

5. Đơn vị áp dụng sáng kiến: Thanh tra thành phố (Ban Tiếp công dân thành phố, Thanh tra thành phố, các sở, ban ngành, UBND các quận, huyện, Thanh tra các quận, huyện, sở, ngành, tổ chức chính trị xã hội).

- Địa chỉ: Số 51 đường Lương Khánh Thiện, Ngô Quyền, thành phố Hải Phòng.

- Điện thoại: 02253.921910.

II. MÔ TẢ GIẢI PHÁP ĐÃ BIẾT

Khiếu nại, tố cáo là quyền cơ bản của công dân được ghi nhận trong Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nhắc nhở trách nhiệm của các cơ quan nhà nước trong việc tiếp nhận và giải quyết khiếu nại cho dân. Người đặt ra yêu cầu rất cao cho công tác giải quyết khiếu nại của dân. Không những phải tiếp nhận và giải quyết kịp thời mà các cấp chính quyền, các cán bộ công chức Nhà nước “phải giải quyết nhanh, tốt” các khiếu nại đó.

Người nói: “Đồng bào có oan ức mới khiếu nại hoặc vì chưa hiểu rõ chính sách của Đảng và Chính phủ mà khiếu nại. Ta phải giải quyết nhanh, tốt thì đồng bào thấy rõ Đảng và Chính phủ quan tâm lo lắng đến quyền lợi của họ, do đó mối quan hệ giữa nhân dân với Đảng và Chính phủ càng được củng cố tốt hơn..”.

Trong các nhiệm vụ của chính quyền các cấp, công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo được coi là một nhiệm vụ quan trọng. Người dân khi thấy quyền và lợi ích hợp pháp của mình bị xâm phạm, hoặc khi phát hiện ra các hành vi vi phạm pháp luật, họ tìm đến các trụ sở tiếp công dân, các cơ quan công quyền để khiếu nại, tố cáo. Nhiệm vụ của chính quyền các cấp, các cơ quan hành chính nhà nước là phải tiếp công dân, lắng nghe công dân trình bày ý kiến của mình; phải có trách nhiệm giải quyết các khiếu nại, tố cáo của dân một cách khách quan, đúng pháp luật. Phải xác định nhiệm vụ tiếp dân, giải quyết khiếu

nại, tố cáo là nhiệm vụ chính trị thường xuyên, có vai trò quan trọng đối với đơn vị, địa phương, nhất là việc ổn định tình hình, an ninh chính trị để phát triển kinh tế. Đặc biệt là những nơi đang triển khai các dự án phát triển kinh tế xã hội, thu hồi đất đai, nhà cửa của dân nhưng phát sinh nhiều khiếu nại, tố cáo. Thông qua việc tiếp công dân, giải quyết các khiếu nại, tố cáo mà các cơ quan của Đảng, chính quyền các cấp tiếp nhận được các khiếu nại, tố cáo, kiến nghị, phản ánh của công dân liên quan đến việc thực hiện chủ trương, đường lối, chính sách, pháp luật để có các biện pháp xử lý, giải quyết khắc phục kịp thời.

Trong những năm qua, thực hiện Nghị quyết số 45-NQ/TW ngày 24/01/2019 của Bộ Chính trị về xây dựng và phát triển thành phố Hải Phòng đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, Nghị quyết số 35/2021/QH15 ngày 13/11/2021 của Quốc hội về thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển thành phố Hải Phòng; thực hiện các chỉ tiêu Nghị quyết đại hội Đảng bộ thành phố lần thứ XVI, thành phố đã và đang đẩy mạnh thực hiện quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa, nhiều dự án được triển khai, việc thu hồi đất, bồi thường giải phóng mặt bằng diễn ra tại nhiều địa phương, phát sinh khiếu nại, tố cáo, nhiều nhất là các khiếu nại, tố cáo liên quan đến việc thu hồi đất, bồi thường, đền bù, tái định cư của các dự án.

Trong thời gian qua, các cấp, các ngành của thành phố đã chú trọng, quan tâm đến công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo. Nhiều thủ trưởng cơ quan đơn vị đã dành thời gian trực tiếp tiếp công dân, đối thoại giải quyết các vụ việc khiếu nại, tố cáo đông người, phức tạp kéo dài, áp dụng nhiều giải pháp trong việc giải quyết khiếu nại, tố cáo thuộc thẩm quyền. Tuy nhiên trong bối cảnh hệ thống pháp luật còn đang dần hoàn thiện đồng bộ, thay đổi phù hợp với thực tiễn cuộc sống; điều kiện phát triển kinh tế còn nhiều khó khăn, bất cập; điều kiện bảo đảm an sinh xã hội, đáp ứng các nhu cầu, đòi hỏi của người dân còn hạn chế, dễ làm phát sinh khiếu kiện của công dân; chính sách, chế độ nói chung và trong đền bù, giải phóng mặt bằng nói riêng đối với người dân có xu hướng ngày càng có lợi cho người bị thu hồi đất làm cho người dân so bì hiện tại với các năm trước đây nên đã và đang xuất hiện nhiều việc tái khiếu, tái tố làm phức tạp thêm tình hình khiếu nại, tố cáo.

Thanh tra thành phố là cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân thành phố có chức năng tham mưu, giúp Ủy ban nhân dân thành phố quản lý nhà nước về công tác thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng; tiến hành thanh tra, giải quyết khiếu nại, tố cáo và phòng, chống tham nhũng theo quy định của pháp luật.

Trong vòng 5 năm qua, Thanh tra thành phố đã tham mưu cho Ủy ban nhân dân thành phố xác minh giải quyết nhiều đơn khiếu nại, tố cáo, trong đó có nhiều vụ việc khiếu nại tố cáo đông người phức tạp như vụ bà Mến ở Hoa Động, vụ bà Hương, bà Hường, ông Hựu ở Tân Dương, vụ ông Công của xã Dương Quan huyện Thủy Nguyên liên quan đến dự án Bắc Sông Cấm, vụ ông Cường và các hộ dân ở Đằng Giang liên quan đến cưỡng chế xử phạt vi phạm hành chính ở đường Nguyễn Bình Khiêm, quận Ngô Quyền....., số liệu cụ thể như sau:

Số liệu tham mưu xác minh giải quyết khiếu nại tố cáo và Kiểm tra rà soát đề xuất giải quyết đơn của Thanh tra thành phố trong 5 năm

STT	Năm	Tổng đơn	Khiếu nại (vụ việc)	Tố cáo (vụ việc)	Kiểm tra rà soát đề xuất giải quyết đơn	Kết quả giải quyết khiếu nại			Không thụ ý giải quyết	Khởi kiện tiếp ra Tòa
						Giữ nguyên quyết định lần 1	Sửa quyết định giải quyết lần 1	Đem lại quyền lợi cho người dân		
1	2020	92	35	4	53	31	4	3 xuất tái định cư và 111,8 triệu	57	12
2	2021	94	38	0	56	16	22	2 xuất tái định cư	56	19
3	2022	179	50	0	129	47	3	1 xuất tái định cư	129	21
4	2023	234	116	1	117	90	26	1 xuất tái định cư, bồi thường bổ sung 11,4 m ² ; 1,23 tỷ	118	17
5	8 tháng 2024	127	73	3	51	47	26	1 lô tái định cư	54	10

Quá trình tham mưu xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo, Thanh tra thành phố nhận thấy, đối với khiếu nại lần 2 và tố cáo tiếp, bên cạnh một số công dân cố tình không hiểu biết pháp luật, cố tình khiếu nại, tố cáo lên cấp cao hơn, còn một bộ phận người dân do không hiểu biết pháp luật; một bộ phận người dân bị lôi kéo, kích động tiếp tục khiếu nại, tố cáo lên cấp có thẩm quyền cao hơn.

Thanh tra thành phố đã áp dụng nhiều giải pháp khi tiếp công dân và tham mưu xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo nhằm đảm bảo đúng quy định của pháp luật, đúng trình tự, thủ tục. Tuy nhiên, số lượng công dân khiếu nại lần 2 và có đơn tố cáo rút đơn trong quá trình tham mưu xác minh giải quyết còn ít. Có công dân tiếp tục làm đơn khởi kiện ra các cấp Tòa hành chính từ thành phố đến Tòa án nhân dân cấp cao, tố cáo cán bộ thụ lý, cán bộ lãnh đạo các cấp gây mất trật tự tại trụ sở cơ quan nhà nước.

Xuất phát từ lý do đó, chúng tôi chọn sáng kiến “*Một số giải pháp dân vận khéo vận động công dân rút đơn trong tiếp công dân, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo*” để thực hiện, triển khai, áp dụng trên thực tế. Mục đích của sáng kiến là thực hiện giải pháp dân vận khéo, vận động những công dân có đơn khiếu nại, tố cáo mà Thanh tra thành phố đang tham mưu giải quyết; tập trung vào những đơn qua kiểm tra xem xét thấy quyền lợi của người khiếu kiện đã được đảm bảo, việc làm đơn khiếu nại, tố cáo không đủ căn cứ pháp luật, do không hiểu biết, do bị xúi giục mà làm đơn khiếu nại, tố cáo để phân tích, vận động để công dân hiểu, nghe ra, đồng thuận rút đơn, hạn chế việc ban hành quyết định giải quyết khiếu nại lần 2 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố cũng như việc giải quyết tố cáo của cơ quan có thẩm quyền; trên cơ sở đó nhân rộng mô hình sáng kiến với các cấp chính quyền, các cơ quan đơn vị đang có chức năng tiếp công dân, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo.

III. NỘI DUNG GIẢI PHÁP ĐỀ NGHỊ CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

1. Nội dung giải pháp

(1) Giải pháp về đào tạo, nâng cao kỹ năng cho cán bộ công chức trong thực hiện nhiệm vụ tiếp công dân, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo.

Trong bối cảnh đơn thư khiếu nại, tố cáo ngày càng tăng, khiếu kiện phức tạp kéo dài xuất hiện ngày càng nhiều, công dân có đơn thư khiếu kiện tố cáo có xu hướng đi hết con đường hành chính rồi tiếp tục con đường khởi kiện Toà án. Đòi hỏi mỗi thủ trưởng cơ quan đơn vị, đặc biệt là cán bộ, công chức trực tiếp tham mưu làm công tác tiếp công dân, xử lý đơn, tham mưu giải quyết khiếu nại, tố cáo ngoài kiến thức am hiểu về pháp luật còn phải trang bị những kỹ năng tiếp, làm việc với công dân, kỹ năng dân vận khéo, thuyết phục vận động công dân nghe, hiểu quy định của pháp luật, đồng thuận rút đơn đối với những đơn đã giải quyết đúng quy định của pháp luật, quyền lợi của công dân đã được đảm bảo.

Mỗi thủ trưởng cơ quan nhà nước, đặc biệt các cơ quan phát sinh nhiều đơn khiếu nại, tố cáo, các cán bộ, công chức trực tiếp thực hiện nhiệm vụ tiếp công dân, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo phải nhận thức được tầm quan trọng của công tác dân vận trong việc tham mưu xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo; coi đó là trách nhiệm, là nhiệm vụ, công vụ thường xuyên, thường trực của mỗi cá nhân khi thực hiện nhiệm vụ trên.

Với mỗi vụ việc tiếp công dân, tham mưu giải quyết khiếu nại, tố cáo cụ thể, công chức, thanh tra viên khi được giao nhiệm vụ phải xác định, đề cao công tác dân vận, công tác tuyên truyền vận động, giải thích, thuyết phục.

Cần xác định rõ nội dung khiếu nại, tố cáo, nguyên nhân khiếu nại, tố cáo, động cơ mục đích làm đơn khiếu nại, tố cáo; lắng nghe, đồng cảm với những trăn trở, bức xúc của người dân; xây dựng phương án tư vấn, giải thích, thuyết phục để người dân hiểu, chấp hành đúng đường lối chính sách pháp luật, khiếu nại, tố cáo đúng cơ quan có thẩm quyền; tham mưu xác minh giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo đúng quy định của pháp luật.

Phải đặt lịch làm việc với công dân, trao đổi, đối thoại, nắm bắt tâm tư, nguyện vọng, bức xúc của người dân, đặc biệt là những công dân có đơn do bức xúc, do không hiểu biết chính sách, quy định của pháp luật mà gửi đơn khiếu nại, tố cáo..

Khi cần thiết có thể xuống tận nhà người có đơn khiếu nại, tố cáo để kiểm tra thực tế.

Phối hợp cùng chính quyền địa phương, công dân để thu thập các hồ sơ, tài liệu, thông tin, chứng cứ; đồng thời làm việc với các cơ quan, đơn vị có liên quan để làm rõ các nội dung, khiếu nại, tố cáo; áp dụng các quy định pháp luật để kết luận, kiến nghị các nội dung khiếu nại, tố cáo.

Trên cơ sở kết quả kiểm tra, xác minh làm việc với người có đơn, kiến nghị các quyền lợi chính đáng của người dân nếu chưa được bảo đảm, tuyên truyền vận động người dân nếu chưa hiểu rõ chính sách pháp luật.

Đối với các đơn qua kiểm tra, xác minh nhận thấy quyền lợi của công dân đã được đảm bảo, đơn đã giải quyết đúng thẩm quyền và quy định của pháp luật, nếu tiếp tục khiếu nại lên cấp có thẩm quyền cao hơn hoặc khởi kiện ra Tòa án cũng không thêm được quyền lợi, mất thêm thời gian, công sức, kinh phí đi lại thì phải xây dựng phương án, kế hoạch đối thoại, gặp gỡ, vận động, thuyết phục, dân vận để người dân nghe và đồng thuận rút đơn, không tiếp tục khiếu nại, tố cáo nữa.

Đây là giải pháp rất quan trọng của sáng kiến này.

(2). Giải pháp về nâng cao trách nhiệm của chính quyền các cấp

Nếu như giải pháp về đào tạo, nâng cao kỹ năng cho cán bộ, công chức trong thực hiện nhiệm vụ tiếp công dân, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo tập trung giải quyết đơn thư đã phát sinh theo hướng rút đơn thì giải pháp nâng cao trách nhiệm của chính quyền các cấp tập trung vào các biện pháp hạn chế đơn thư phát sinh ngay từ cơ sở.

Qua thực tế giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo cho thấy nguyên nhân phát sinh khiếu nại tố cáo từ cơ sở một phần do công dân cho rằng quyền lợi của mình bị xâm phạm, không đảm bảo còn có nguyên nhân do buông lỏng công tác quản lý của các cấp chính quyền (nhất là trong lĩnh vực đất đai), do một số thủ trưởng chính quyền các cấp còn coi nhẹ công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo; né tránh tiếp dân, khoán trắng công tác này cho cấp dưới, một số cán bộ tiếp công dân, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo không thực hiện đúng chức trách, nhiệm vụ được giao, còn có biểu hiện cửa quyền, thách thức công dân làm đơn khiếu nại, tố cáo lên cấp có thẩm quyền cao hơn.

Thực tế đã chỉ ra rằng, cấp chính quyền nào quan tâm đến công tác dân vận trong quá trình tiếp dân và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo, “dân vận khéo” thì địa phương đó khiếu nại, tố cáo không có nhiều phức tạp; ít phát sinh điểm nóng khiếu kiện đông người. Đơn khiếu nại, tố cáo phức tạp sẽ được giải quyết ngay từ cơ sở, tạo được sự đồng thuận, nhất trí cao trong nhân dân.

Giải pháp về nâng cao trách nhiệm của chính quyền các cấp trong công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo chính là:

Thành phố phải coi công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo của các cấp chính quyền là nhiệm vụ chính trị, là trách nhiệm, nghĩa vụ thường xuyên của người lãnh đạo, người quản lý. Phải cụ thể hóa nhiệm vụ này trong các Bảng đánh giá, nhận xét, chấm điểm, thưởng phạt hàng năm đối với thủ trưởng chính quyền các cấp, các ngành.

Thành phố xây dựng cơ chế khen thưởng đối với mỗi cấp chính quyền, cán bộ, công chức trong việc vận động, tuyên truyền, dân vận công dân rút đơn khiếu nại, tố cáo, đặc biệt là những đơn đông người, phức tạp, kéo dài.

Hiện nay tại một số địa phương còn tồn đọng nhiều vụ việc khiếu nại, tố cáo phức tạp, kéo dài. Các cấp chính quyền phải quan tâm giải quyết, tổ chức các buổi làm việc nắm bắt tâm tư nguyện vọng của công dân, lý do khiếu nại, tố cáo tồn đọng, kéo dài. Đối với những vụ việc qua rà soát, kết luận đã giải quyết đúng pháp luật; các quận, huyện xem xét cụ thể, nếu có hoàn cảnh khó khăn thì đề xuất xem xét vận dụng giải pháp hỗ trợ cho người khiếu nại, tố cáo trên cơ sở

vận dụng chính sách xã hội, hỗ trợ của Chủ đầu tư. Nếu công dân vẫn còn khiếu nại thì báo cáo Thành phố, Bộ, ngành TW gặp gỡ, giải thích, vận động, thuyết phục công dân chấm dứt khiếu kiện. Đối với các vụ việc qua rà soát mà kết luận giải quyết chưa đúng pháp luật thì kiến nghị người có thẩm quyền sửa sai hoặc chỉ đạo sửa sai, điều chỉnh một phần hoặc hủy quyết định giải quyết sai trước đây và tiến hành giải quyết lại từ đầu theo đúng quy định pháp luật.

Đối với lĩnh vực đất đai là lĩnh vực phát sinh nhiều đơn khiếu nại, tố cáo, thành phố cần chỉ đạo lãnh đạo các cấp chính quyền, các ngành bố trí kinh phí nhanh chóng **số hóa** các bản đồ địa chính, bản đồ giải thửa, sổ mục kê, từng bước quản lý đất đai một cách khoa học, hiện đại; từng bước chấm dứt việc quản lý, xác định nguồn gốc đất đai thủ công, nhập nhèm như hiện nay, là nguyên nhân phát sinh các đơn khiếu nại, tố cáo số lượng lớn về lĩnh vực này.

Chính quyền các cấp phải thường xuyên kiểm tra, rà soát, có biện pháp chỉ đạo, hướng dẫn việc thực thi pháp luật trong công tác quản lý đất đai tại địa phương, chấn chỉnh kịp thời những biểu hiện buông lỏng quản lý, quan liêu, phối hợp chặt chẽ với các cơ quan liên quan xử lý triệt để các vướng mắc, tồn tại, tăng cường hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý đất đai tại địa phương, đơn vị. Công tác giải quyết khiếu nại, tố cáo về đất đai phải được các cấp chính quyền, nhất là cấp cơ sở huyện, quận, xã, phường coi trọng, giải quyết nhanh chóng, có lý, có tình trên mọi phương diện, tiếp nhận, chỉ đạo giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo theo thẩm quyền và quy định của pháp luật, không để các vụ việc trở thành điểm nóng, đặc biệt là khiếu kiện đông người, vượt cấp.

Các quận, huyện, sở, ngành, cơ quan đơn vị liên quan phối hợp với Thanh tra thành phố chủ động mở các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ tiếp công dân, xử lý đơn, tham mưu xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo cho công chức làm công tác tiếp công dân, xử lý đơn, tham mưu giải quyết khiếu nại, tố cáo; yêu cầu các công chức thực hiện nhiệm vụ trên phải tự giác học tập, tìm hiểu nâng cao trình độ để đáp ứng yêu cầu công việc.

Các quận, huyện, sở, ngành, Thanh tra thành phố tăng cường thanh tra trách nhiệm thủ trưởng các cấp, các ngành về công tác tiếp công dân, xử lý đơn, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo; xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm pháp luật về tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo.

(3). Giải pháp hoàn thiện hệ thống pháp luật về khiếu nại, tố cáo

Thực tiễn áp dụng các quy định của Luật Khiếu nại năm 2011 và các văn bản hướng dẫn thi hành cho thấy, giải quyết các khiếu nại hành chính cho người dân, pháp luật về khiếu nại còn bộc lộ một số hạn chế, bất cập như cơ chế giải quyết khiếu nại chưa đảm bảo đầy đủ tính khách quan, công khai, dân chủ trong quá trình giải quyết; trình tự, thủ tục giải quyết khiếu nại chưa cụ thể, rõ ràng, nhất là giải quyết khiếu nại lần đầu còn quá phức tạp, thời hạn giải quyết dài, chưa đồng bộ với các quy định khác của pháp luật; chưa có quy định đầy đủ về quyền và nghĩa vụ của người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp người khiếu nại; thiếu chế tài cụ thể trong việc xử lý trách nhiệm thực hiện công tác giải quyết khiếu nại; hiệu lực thi hành các quyết định giải quyết khiếu nại chưa cao... cần

được sửa đổi, bổ sung.

2. Tính cấp thiết của các giải pháp

Trong bối cảnh thành phố đã và đang đẩy mạnh thực hiện quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa; nhiều dự án lớn được triển khai, nhiều diện tích đất phải thu hồi, giải phóng mặt bằng, bồi thường, hỗ trợ, tái định cư, công tác quản lý đất đai, nhất là về nguồn gốc đất vẫn còn nhiều hạn chế, phát sinh đơn thư ngày càng tăng, khiếu kiện phức tạp.

Năm 2025 cũng là năm diễn ra Đại hội Đảng các cấp, dự báo sẽ tiềm ẩn, phát sinh nhiều đơn thư khiếu kiện phức tạp

Đơn thư dự báo tăng, khiếu kiện phức tạp. Nếu các cấp chính quyền không chú trọng thực hiện các giải pháp hạn chế đơn thư phát sinh ngay từ cơ sở; tình hình đơn thư, khiếu nại, tố cáo sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến phát triển kinh tế xã hội của thành phố, bất ổn về an ninh, chính trị, trật tự, an toàn xã hội.

Nhiều đơn thư khiếu nại, tố cáo phát sinh mặc dù không đem lại thêm quyền lợi cho người có đơn, giữ nguyên như kết quả giải quyết ban đầu của cơ quan có thẩm quyền nhưng sẽ... tuân thủ thực hiện theo các bước theo quy định của pháp luật; nhiều cấp nhiều ngành sẽ phải vào cuộc giải quyết, đem lại sự lãng phí lớn về thời gian, công sức, tiền bạc của người có đơn và các cấp chính quyền, cấp Tòa giải quyết.

Sáng kiến "*Một số giải pháp dân vận khéo vận động công dân rút đơn trong tiếp công dân, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo*" với các giải pháp đối với các cấp chính quyền và cán bộ, công chức tham mưu công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo có mục đích cấp thiết là hạn chế đơn thư phát sinh, đối với đơn thư đã phát sinh thì tuyên truyền vận động, thuyết phục dân vận để công dân rút đơn.... góp phần phát triển kinh tế xã hội của thành phố, ổn định về an ninh, chính trị, trật tự, an toàn xã hội.

3. Tính mới và tính sáng tạo của sáng kiến

Tính mới ở chỗ sáng kiến không chỉ tập trung vào việc tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo đúng quy định của pháp luật mà còn tập trung vào việc thuyết phục, phân tích làm rõ thiệt hơn, làm cho công dân đồng thuận, nghe ra, tâm phục khẩu phục và quyết định việc có tiếp tục theo đuổi khiếu kiện nữa hay không.

Tính sáng tạo ở chỗ sáng kiến không đề ra thêm một bước, đề ra thêm một quy trình nào trong tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, tố cáo mà sử dụng các bước, các quy trình có sẵn, vận dụng linh hoạt vào mục đích, nội dung đã đề ra là thuyết phục, phân tích cho công dân đồng thuận, quyết định rút đơn.

4. Khả năng áp dụng và nhân rộng của sáng kiến

Tiếp công dân, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo là trách nhiệm của tất cả các cơ quan nhà nước, các cấp, các ngành từ trung ương đến địa phương.

Tại Hải Phòng, đơn thư khiếu nại, tố cáo phát sinh từ cấp phường, xã, quận, huyện và các sở, ngành. Trong đó phát sinh nhiều nhất ở cấp quận, huyện.

Sáng kiến không chỉ áp dụng riêng tại cơ quan Thanh tra thành phố mà có

thể nhân rộng ra toàn thành phố, từ Ban tiếp công dân thành phố, UBND quận, huyện, xã, phường, các sở ngành, thanh tra các sở, ngành, quận, huyện.

Các giải pháp của sáng kiến được áp dụng từ cấp xã, cấp huyện sẽ góp phần hạn chế đơn thư phát sinh ngay từ cấp chính quyền cơ sở.

5. Hiệu quả, lợi ích thu được do áp dụng các giải pháp của sáng kiến

(1) Hiệu quả về kinh tế

Một đơn khiếu nại (thuộc thẩm quyền của cấp huyện) nếu công dân tuân tự thực hiện việc khiếu nại và khiếu kiện sẽ qua các cấp như sau:

Khiếu nại lần đầu ở cấp huyện: thời hạn giải quyết 30 ngày.

Khiếu nại lần hai ở cấp thành phố: thời hạn giải quyết 45 ngày làm việc.

Thời gian giải quyết 01 đơn khiếu nại qua 2 cấp hành chính: 75 ngày làm việc.

Khởi kiện ra Tòa án nhân dân thành phố: thời hạn giải quyết 04 tháng

Phúc thẩm ra Tòa án nhân dân cấp cao: thời hạn giải quyết 60 ngày Công dân khởi kiện ra Tòa hành chính, các cơ quan hành chính nhà nước sẽ phải tham gia, theo đuổi vụ kiện vì là một bên trong vụ án (người bị kiện, người giải quyết khiếu nại lần 1, lần 2).

Như vậy một đơn khiếu nại nếu đi theo tuần tự khiếu nại và khởi kiện sẽ qua 4 bước (2 cấp hành chính và 2 cấp Tòa). Thời hạn giải quyết 01 đơn khiếu nại qua 4 bước sẽ là 30 ngày + 45 ngày + 4 tháng + 60 ngày = 255 ngày.

Đơn khiếu nại đi theo con đường hành chính thì không mất tiền nhưng theo con đường khởi kiện ra Tòa sẽ mất án phí mỗi cấp tòa là 200.000 đồng. Số tiền không lớn nhưng công sức, thời gian và chi phí đi lại của công dân và các cơ quan hành chính, của cán bộ phụ trách thụ lý vụ việc, vụ án sẽ rất lớn, rất nhiều. Bớt khiếu nại một cấp hành chính hoặc bớt 1 khởi kiện ở Tòa án, sẽ tiết kiệm được rất nhiều thời gian, công sức và tiền bạc của công dân có đơn và của cơ quan nhà nước.

(2). Hiệu quả về xã hội

Đơn thư khiếu nại tố cáo phức tạp, kéo dài, đông người. Hình ảnh các Đoàn khiếu kiện đông người với băng cờ, biểu ngữ, khẩu hiệu, chiêng trống, loa máy âm ỉ sẽ gây bất ổn về an ninh, trật tự an toàn xã hội, ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế của địa phương.

Các đơn khiếu nại, tố cáo không mang lại thêm quyền lợi của công dân, có nguyên nhân do người dân bị kích động, xúi giục, do người dân không am hiểu quy định của pháp luật, cố chấp nếu tiếp tục khiếu nại, tố cáo kéo dài qua nhiều cấp nhiều ngành sẽ góp phần tạo thêm điểm nóng gây bất ổn về an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

Do đó mỗi đơn khiếu nại, tố cáo được tuyên truyền, vận động, dân vận để người dân rút đơn qua mỗi cấp sẽ góp phần rất lớn vào việc ổn định an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội. Tạo niềm tin cho quần chúng nhân dân vào chế độ, vào nhà nước, ý thức chấp hành pháp luật được nâng lên, tạo sự kết nối, tiếng nói chung giữa chính quyền địa phương và người dân.

(3). Hiệu quả về công tác quản lý

Một đơn khiếu nại nếu đi theo tuần tự khiếu nại và khởi kiện sẽ qua 4 bước (2 cấp hành chính và 2 cấp Tòa). Sẽ có số lượng người phục vụ như sau:

Lần 1: Đoàn, Tổ xác minh ít nhất 3 người.

Lãnh đạo nghiên cứu, làm việc, ký ban hành quyết định: 1 người

Người liên quan kiểm tra, đề xuất báo cáo: tài nguyên môi trường, địa chính: ít nhất 2 người.

Tổng người phục vụ giải quyết 1 đơn khiếu nại: 6 người.

Nếu qua 2 cấp khiếu nại, tổng người phục vụ là 12 người.

Một đơn khiếu nại nếu tiếp tục khởi kiện ra Tòa, số người phục vụ như sau:

Thẩm phán, Thư ký: 2 người.

Tổ công tác phục vụ khởi kiện của UBND có thẩm quyền: 5 người, Người bảo vệ quyền lợi hợp pháp: ít nhất 1 người.

Những người có liên quan: Tư pháp, tài nguyên môi trường, thanh tra: ít nhất 3 người.

Tổng số cán bộ công chức phục vụ 01 đơn kiện hành chính ra Tòa: 11 người.

Tổng cán bộ công chức phục vụ 01 đơn khiếu nại nếu theo đầy đủ 4 bước (khiếu nại lần 1, khiếu nại lần 2, khởi kiện sơ thẩm, kháng cáo phúc thẩm): $6 + 11 + 11 = 34$ người.

Như vậy nếu 1 đơn khiếu nại của công dân được rút không tiếp tục khiếu nại hoặc khởi kiện ở 1 cấp nào sẽ bớt một số lượng lớn cán bộ công chức không mất thời gian phục vụ vụ việc mà sẽ chuyển sang làm việc khác. Công tác quản lý sẽ hiệu quả hơn.

(4). Kết quả áp dụng sáng kiến trong 8 tháng đầu năm tại Thanh tra thành phố.

Trong 8 tháng đầu năm 2024, áp dụng Sáng kiến tại Thanh tra thành phố, lãnh đạo, cán bộ công chức Thanh tra thành phố đã tiến hành lắng nghe, vận động, dân vận thuyết phục phân tích làm việc với các công dân có đơn khiếu nại, tố cáo do Ủy ban nhân dân thành phố giao.

Kết quả đã có 21/127 vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố công dân rút đơn, đồng ý không khiếu nại, tố cáo tiếp.

Số lượt cán bộ công chức không phải phục vụ việc xác minh giải quyết các đơn trên của Thanh tra thành phố là $6 \text{ người/1 đơn} \times 21 \text{ đơn} = 126 \text{ lượt}$.

Chánh Thanh tra thành phố đã ban hành Quyết định số 207/QĐ-TTTP ngày 22/7/2024 khen thưởng đột xuất cho các Phòng nghiệp vụ làm tốt công tác tuyên truyền, vận động công dân rút đơn thư trong công tác tiếp công dân, tham mưu xác minh, giải quyết khiếu nại, tố cáo.

Trên đây là nội dung Sáng kiến “Một số giải pháp dân vận khéo vận động công dân rút đơn trong tiếp công dân, xác minh giải quyết khiếu nại, tố cáo” của nhóm tác giả, kính đề nghị Sở Khoa học và Công nghệ xem xét.

ĐỒNG TÁC GIẢ SÁNG KIẾN

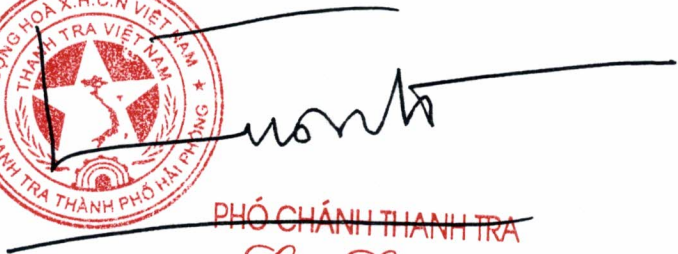

Bùi Thị Hồng Vân
Chánh Thanh tra thành phố

Vũ Anh Thư
Phó Chánh Thanh tra thành phố

XÁC NHẬN CỦA CƠ QUAN

PHÓ CHÁNH THANH TRA
Lê Lương